

В. С. Білецький, В. І. Павлишин

Криптомелан

КРИПТОМЕЛАН (від крипто... і μέλανος – чорний) – мінерал, оксид калію та марганцю ланцюжкової будови. Хім. формула: $K(Mn^{4+}, Mn^{2+})_8O_{16}$. Містить (%): K_2O – 3,1–3,88; MnO – 2,08–3,92; MnO_2 – 81,75–87,09; H_2O – 1,83–4,18. Сингонія тетрагональна. Зазвичай трапляється у вигляді прихованокристаліч. щільних або пухких мас, іноді тонковолокнистих, метаколоїд. агрегатів. Густина 4,3; твердість 6,5–6,75. Колір сталєво-сірий, голубувато-сірий. Поширений мінерал зони окиснення деяких марганцевих родовищ, зокрема *Нікопольського марганцеворудного басейну* (Дніпроп. і [Запоріж. обл.](#)).

Покликання на статтю:

Криптомелан / В. С. Білецький, В. І. Павлишин // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-1578>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).